RÖVIDEN

"Ez közösségünket is érinti"

Állandó ügyeleti központok

2011. június 1-től lép majd életbe a családorvosok által az állandó központokban biztosított ügyeletre vonatkozó új szabályrendszer.

Megszületett az a rendelettervezet is, amely az állandó központokban nyújtandó elsődleges egészségügyi szolgáltatások folytonosságának biztosítására vonatkozó alkalmazási normákat tartalmazza.

„Az új normák olyan intézkedéseket tartalmaznak, amelyek az orvosi tevékenység rugalmasságát szolgálják, ugyanakkor kiküszöbölik az állandó ügyeleti központok eddigi tevékenységében fellépő egyes működési zavarokat." - nyilatkozta Cseke Attila egészségügyi miniszter.

■

Vége a recessziónak Romániában

A statisztikai intézet nyilatkozata szerint Románia kilépett a recesszióból.

Az első negyedévben 0,6 százalékkal nőtt a GDP. Az statisztikai intézet előzetes adatai szerint a 0,6 százalékos növekedést a tavalyi év negyedik negyedévéhez képest regisztrálták.

Munkanaptényezővel kiigazítva éves szinten a román GDP 0,3 százalékkal nőtt. Románia gazdaságának csökkenése a 2008-as év harmadik negyedében kezdett csökkenni.

A kormány az idén 1,3 százalékos gazdasági növekedésre számít, ami jelentősen változtatna az ország helyzetén.

Halmágyi Attila

FIGYELÜNK EGYMÁSRA

Országos szinten elindult az erdélyi konzultáció, egy olyan kezdeményezés, amely végre hatalmas lépést jelent egy olyan probléma megoldásában, amely nemcsak itt van jelen, hanem nagyon sok helyen világszerte. Egy amerikai közgazdászt idézve, nem az volt az elmúlt két év legnagyobb problémája, hogy bekövetkezett a világválság, és ennek következtében egyértelmű volt, hogy megszorításokra is szükség van, hanem az, hogy a politikusok nem magyarázták el az embereknek a döntéseket, amelyeket meghoztak annak érdekében, hogy helyreállítsák az ország gazdasági helyzetét. Ez csak tovább fokozta sok helyen, azt a szakadást, ami már jelen volt a politikusok (kormányzáson lévő pártok) és emberek közt.

Az RMDSZ-ben nagy változások mentek végbe az elmúlt időszakban, és elmondható, hogy még mindig alakulóban van. Nemcsak új elnöke lett a szövetségnek, hanem a szövetség struktúrájában, meglátásában és tevékenységében is látható változások történtek, amelyeket politológus szemmel teljesen szükségszerűnek találok. Nagy lépés volt a már megvalósított tanügyi törvény az erdélyi magyarság számára, de az erdélyi konzultációt ennél fontosabbnak tartom.

A Nagyváradi kongresszuson a szövetség képviselői kijelentették, hogy egy emberközeli RMDSZ-t kívánnak építeni, amelyben az egyén közelebb kerülhet a politikához és azokhoz a politikusainkhoz, amelyek minket képviselnek. Továbbá egy erős szövetséget kívánnak építeni, amelyben a magyar emberek továbbra is bízzanak, és amelyre mindannyian büszkék lehetünk. Ehhez, mindenki jól tudja, változásokra van szükség, egy valós és folyamatos párbeszédre az emberekkel, ahol a politikusaink nagyobb odafigyeléssel követik a közösség mindennapi problémáit. Ahhoz, hogy egy tiszta képet alakíthassanak ki arról, hogy mire van szüksége a közösségnek. Ez csak akkor fog megvalósulni, ha politikusaink folyamatosan köztünk lesznek, és reális párbeszédet folytatnak a közösséggel, figyelvén az emberek gondjaira, meglátásaira, meg is magyarázva döntéseiket.

A szövetségnek látnia kell azt, hogy egy másfél éves nehéz kormányzás után mit gondol a közösség saját jövőjéről, valamint a szövetség munkájáról. Látniuk, tudniuk kell, hogy melyek a közösségi érdekek úgy helyi, mint országos szinten. Fontos ugyanakkor, hogy lássa a szövetség, hogy helyi szinteken is milyen prioritások fogalmazódnak meg a magyar emberekben, ahhoz, hogy a helyi szervezetek is hatékonyabban dolgozzanak, és arra összpontosítsanak, ami a legfontosabb az adott falu vagy város részére.

Országos szinten 250.000 magyar embert kívánnak megkérdezni, amely ténylegesen eléggé átfogó képet fog nyújtani az emberek elvárásairól, belátásairól. Medgyesen és a Medgyest körülvevő magyarlakta falvakban is, az elkövetkező hetekben folyni fog a konzultáció, és a fiatalság segítségével tiszta képet kíván kialakítani a helyi és megyei RMDSZ arról, hogy mi is a legfontosabb a magyar embereknek. Még akkor is, ha helyi szinten egy határozott és küzdő szövetséghez van szerencsénk, amely elérte önerőből, hogy egy új iskola épüljön fel az itteni magyarság számára, amely folyamatosan támogatta egyházainkat és folyamatosan többet próbál nyújtani kulturális rendezvényeken keresztül az itt lakóknak nemzeti identiásuk megőrzése érdekében.

Fazekas Attila

MEDGYESI MADISZ

Minden szerdán 19°° órától kórus próbák a Millennium Ház nagytermében Iszlay László vezényletével.
Szeretettel várunk minden érdeklődöt.

Székely – Szórvány testvérközösségi kapcsolat

Riport

Interetnikus környezetben az eltérő élethelyzetek lehetőségei nagymértékben különböznek. A jelentősebb létszámú közösségek esetében az oktatási-kulturális intézményrendszer fejlettsége, a civil társadalom ereje, a magyar egyházak, valamint a bővülő önkormányzati lehetőségek esélyt nyújtanak a nemzeti önazonosság megőrzésére, azonban a szórványban élők helyzete kiemelt figyelmet érdemel.

Szórványközösség alatt azt az interetnikus környezetben élő nemzeti közösséget értjük, amely külső segítséget igényel nemzeti identitása megőrzése és továbbadása szempontjából. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség (R.M.D.SZ.) kiemelt célja az intergenerációs asszimiláció fékezése, negatív hatásának csökkentése, valamint az átfogó nyelvi tervezés, az anyanyelv használati körének kiszélesítése.

Ennek érdekében szükségesnek tartjuk a szórványközpontok, oktatási intézmények és kollégiumok további fejlesztését és hálózatba integrálását. Hasznosnak tartjuk a székelyföldi és a többi, többségében magyarok által lakott régió, valamint a szórványban élő közösségek között kialakuló testvérkapcsolatokat, kulturális programokat. Kiemelt odafigyelést igényelnek a nagyvárosi szórványok, ahol elsősorban az oktatási és kulturális intézményrendszer hiányosságait kell pótolni. Meggyőződésünk, hogy radikálisan növelni kell a szórványprogramok költségvetését.

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség szórványstratégiája kiegészült, immár két éve, egy közös, Székelyföld – Szórvány összetartozását megerősítő programmal melynek neve: ÖSSZETARTOZUNK.

A Hargita és Kovászna megyék kezdeményezte program célja, hogy kulturális és más jellegű rendezvények szervezése révén erősítsék a szórványban élő magyarok nemzeti, magyarságtudatát, szellemi kötelékeit a tömbmagyarsággal, mert az erdélyi magyarság csakis összefogás, szolidaritás révén válhat erős közösségé.

A Székelyföldi megyék Közösségépítő Programja keretében, 2011 május 27-én, Medgyesen, a Millennium Házban kerül sor az együttműködési szerződés aláírására a Kovászna megye Tanácsa és az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Szeben megyei szervezete között.

Az ünnepélyes esemény után, egy Szeben megyei küldöttség részt vesz a II-ik Szórványkonferencián Déván, 2011 május 28-29-én. A Konferencián Hargita, Kovászna, Temes, Hunyad, Beszterce, Fehér megyék küldöttei is részt vesznek. A küldöttek közös tanácskozáson, közös erővel keresnek járható utat, megoldásokat az anyanyelvű oktatás terén, valamint az ifjúsági és civil szervezetek együttműködésére.

Partnerségünk még az elején van, de már Szeben megye bemutatkozott május elején a Szent György Napok keretében, ahol megyénk magyarságát, iskoláit, civil és ifjúsági szervezeteinket, egyházainkat, templomainkat mutathattuk be. A hagyományos Vándorcsizma néptáncfesztiválunkon most a Szeben, Maros vagy soproni néptáncegyüttesek mellett háromszéki néptáncosok is bemutatkoznak.

Remélem, hogy e partneri együttműködés tovább fog fejlődni, civil, ifjúsági, kulturális szervezetek fognak bekapcsolódni, ezáltal is megerősítve a Székely – Szórvány testvérkapcsolatok üzenetét.

Dr. Balázs Béla

RÖVIDEN

"Ez közösségünket is érinti"

Infrastruktúra fejlesztés

A Regionális Fejlesztési és Turisztikai Minisztérium elfogadta a helyi önkormányzat javaslatát, amelynek értelmében 8 utat újítanának fel, éspedig: a Liviu Rebreanu, Titel Petrescu, Mihail Sadoveanu, Teba, Aleea Tuşnad, Barajului, Ighişul, Cîmpul de Jos, valamint a Porumbelelor-t. A munkálatok elérik a 4 millió lej értéket. A polgármester kijelentette, hogy prioritásba fognak kerülni az ilyen projektek, és a polgármesteri hivatal több forrásból is megpróbál pénzt szerezni a közutak fejlesztésére.

■

Helyi rendőrség

Az elmúlt héten a helyi rendőrség 177 egyént igazolt le, amelyből 102-en szóban vagy írásban figyelmeztetést kaptak, valamint 8-at ezekből meg is büntettek, maga után vonva a jegyzőkönyv kiállítását is. Ez csak megerősíteni kívánja azt, hogy a rendellenes és társadalomellenes tevékenységeket még messziről sem hajlandó eltűrni a helyi rendőrség.

Fazekas Attila

A „Nefelejcs" néptánccsoport szeretettel vár minden V-XII. osztályos diákot, péntekenként 17^{00} órai kezdettel a Millennium Ház nagytermében néptánc próbára.

MEDGYESI MADISZ

RÖVIDEN

"Fiatalok lendületben"

MIÉRT Küldöttgyűlés

Június 18.-án Szombaton kerül megszervezésre Szilágysomlyón a MIÉRT (Magyar Ifjúsági Értekezlet) Küldöttgyűlése. A Küldöttgyűlésnek egy napirendi pontja lesz, éspedig az RMDSZ alapszabályzata értelmében az SZKT (Szövetségi Képviselők Tanácsa) tagok kinevezése. A MIÉRT, mint az RMDSZ társult szervezete illetve a Szovátai Ajánlás értelmében Küldöttgyűlés által nevezi ki az SZKT választott tagjai 15 % -át, amely 11 tagot jelent. Ezáltal a MIÉRT frakció az SZKT legnagyobb frakciói közé tartozik.

A májusi MIÉRT Szórvány-konferencián megalakult Szórvány Egyeztető Fórum, amely az: Arad, Krassó-Szörény, Hunyad, Fehér, Szeben, Brassó, Kolozs, Beszterce-Naszód és Máramaros megyéket foglalja magába úgy döntött azt a javaslatot fogja fenntartani a Küldöttgyűlésen, amely értelmében a 11 SZKT hely a következő elosztás szerint történjen: Székelyföld 3, Pártium 3, Szórvány 3 a két fennmaradt helyet pedig normatív módon a szervezet elnöke és ügyvezető elnöke töltse be.

Jakab Adorján

Erdélyinek lenni jó! VIII. EU Tábor

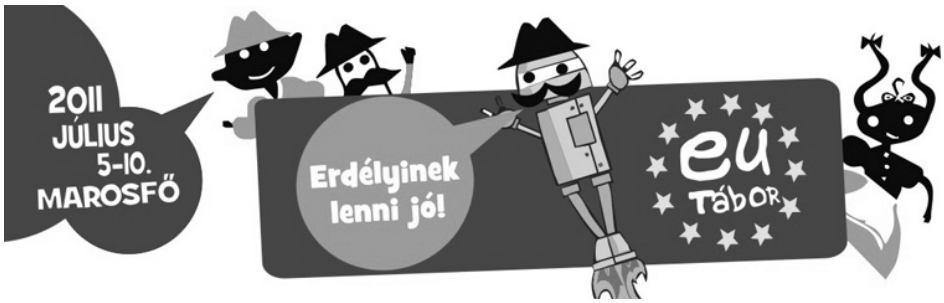

Július 1-ig várjuk a jelentkezéseket a Magyar Ifjúsági Értekezlet, az RMDSZ Főtitkársága és a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kolozsvári Természettudományi és Művészeti Karának szervezésében, az Országos Sport és Ifjúsági Hatóság és a Hargita Megye Tanács társszervezésében, Marosfőn, július 5. és 10. között sorra kerülő nyolcadik EU Táborba.

Az EU Tábor idei fő tematikája az erdélyi jövőkép, melynek keretén belül a különböző aktuális közéleti és politikai programpontokban olyan érvényesülési lehetőségeket, pozitív példákat szeretnénk a fiatalok elé állítani, amelyek az itthon maradásra, a szülőföldön való boldogulás kilátásaira hívják fel a résztvevők figyelmét. Az idei rendezvény programjában kiemelt helyen szerepel a népszámlálás, a székely-szórvány együttműködés, az erdélyi konzultáció, az oktatási törvény, az EU 2020 stratégia, valamint a soros magyar elnökség témaköre, melyekről jeles közéleti személyiségek, hazai és külföldi szakemberek közbenjárásával hallgathatnak előadásokat, beszélgethetnek a jelenlevők.

A részvételi díjakon nem emeltünk, sőt a sátrazók számára felére, 20 lejre csökkentettük az összeget, mely által, illetve különböző promóciók révén arra szeretnénk buzdítani a fiatalokat, hogy minél többen jöjjenek sátorral a rendezvényre, ezzel is erősítve a tábori hangulatot. Ugyancsak ez a célunk azzal, hogy kompaktabbá tesszük az előadások, valamint szekcióülések helyszínét, melyek napi hosszúságán 2 órát rövidítettünk, több figyelmet szentelve a különböző szabadidős tevékenységeknek és csapatjátékoknak.

Az EU Táborba való jelentkezés a www.eutabor.miert.ro oldalon történik, ahol bővebb információk, valamint a jelentkezési feltételek is megtalálhatóak. Továbbá ezen a honlapon hamarosan olvasható lesz a tábor részletes programja, illetve a meghívottak, előadók és fellépők sora is. A rendezvény idei támogatói az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatala és a Communitas Alapítvány.

- közölte Jakab Adorján (a MIÉRT Főtitkára, valamint az EU Tábor főszervezője).

MIÉRT
MAGYAR IFJÚSÁGI ÉRTEKEZLET

Jakab Adorján

MEDGYESI MADISZ

Minden csütörtökön 18°° órai kezdettel filmvetítésre kerül sor a Millennium Ház nagytermében. Szeretettel várunk minden fiatalt. A MADISZ elnöksége

Vetélkedők

Idén is sor került a nyolcadik osztályos tanulók már megszokott vetélkedőjére. Mi is részt vettünk pár próbán, amelyeken sikeres eredményeket értünk el.

Olyan sport próbákon méretkeztünk meg, mint a foci, asztalitenisz, kosárlabda, és persze ezen kívül elméleti próbákon is. Már előre készültünk, és nagyon vártuk a megmérettetés napját. Pénteken, május 6-án, 12 órakor elkezdődött az ünnepélyes megnyitó, amelyen bemutattak minden résztvevő iskolát. Ezt követően megkezdődtek a sportvetélkedők, melyeken a fiúk részt is vettek, de sajnos nem jutottak tovább. A lényeg az volt, hogy iskolánk pontot szerzett és persze, tapasztalatot is.

Mindezek után megkezdődött az első elméleti próba, a német vetélkedő, amelyen iskolánkat Buryán Tünde és János Timea képviselte. A verseny nem volt nehéz, és a próbák érdekesek voltak. A következő elméleti próba a történelem és az angol volt, amelyek párhuzamosan zajlottak. A történelem versenyen ugyancsak Buryán Tünde és János Timea vettek részt, az angol vetélkedőn pedig Fekete Sándor és Takács Lóránt. A francia versenyen csak, Jakab János, az új osztálytársunk képviselte osztályunkat. Az informatika próbán Kurtus Krisztina és Szőke István méretkezett meg. Az utolsó verseny, amelyen részt vettünk a matematika volt, amelyre szombaton került sor 8 órai kezdettel. Itt János Timea és Kurtus Krisztina mutathatták meg tudásukat. 10 órától pedig megnéztük a „Miss and Mister" versenyt, amely nemcsak érdekes, hanem egyben szórakoztató is volt.

Végül megérkezett a várva várt pillanat is, a záróünnepség. Iskolánk jól szerepelt, hisz az elméleti próbákon egy első, két második és egy harmadik díjat szereztünk.

Ez a két nap számunkra felejthetetlen marad, és sok sikert kívánunk a következő generációknak is.

A VIII.-os leányok

Mikes Kelemen

Tantárgyverseny országos szakasza

Április 14-én délután 14 óra körül elindultunk Béres Edit tanárnővel, aki felügyelő tanárnőként kísért Marosvásárhelyre, a Mikes Kelemen magyar nyelv és irodalom tantárgyverseny országos szakaszára. Sajnos az idén csak két diák juthatott tovább az országos szakaszra a mi iskolánkból, és az egyik közülük jómagam János Kinga.

16 órakor megérkeztünk Marosvásárhelyre, és ott elszállásoltak a Mihai Eminescu Pedagógiai Líceum bentlakásába.

Következett az ünnepélyes megnyitó, majd a vacsora. Másnap reggel máris sor került a dolgozatírásra, amely a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban zajlott le. Két órát szántak a tételek kidolgozására. A tételek nem voltak nehezek, de komoly odafigyelést igényeltek ahhoz, hogy megoldhassuk őket. Délután író-olvasó találkozó volt, majd a Kővirág együttes előadására került sor. Másnap reggel alternatív versenyeken vehettünk részt ugyancsak a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban.

Délután városnézésre indultunk, majd este a Maros Művészegyüttes előadását nézhettük meg, melynek témája a Kőmíves Kelemenné volt. Utolsó előtti nap, szerdán reggel a kirándulásra került sor, délután pedig az eredményhirdetésre. Csütörtök reggel következett a díjkiosztási ünnepség, ami számomra meglepetést rejtegetett, ugyanis különdíjat kaptam. Miután lejárt az ünnepség, sajnos nem maradt semmi más hátra, csak a hazautazás. Kissé szomorúan indultunk, mert nagyon jól teltek ezek a napok, és nehezen búcsúztunk el új barátainktól.

Végül meg szeretném köszönni Béres Edit tanárnőnek, aki elkísért és persze fel is készített a vetélkedőre, mert segítsége nélkül nem juthattam volna el az országos szakaszig sem.

János Kinga

RÖVIDEN

"Fiatalok lendületben"

Tanuljunk meg tanulni

Függetlenül attól, hogy valamelyik tantárgyból dolgozatra készültök, vagy egy nehéz egyetemi vizsga nyomasztja vállatokat, a tanulás íratlan szabályai mindig kézenfekvőek lehetnek.

A tanulás módszertana megkönnyítheti munkátokat, és akár szabadidőt is nyerhettek elsajátítván ezeket a módszereket:

- tudatosítsd magadban, hogy miért-is tanulsz
- tűzzél ki egy célt az életben, amiért megéri harcolnod, és fogadd el azt, hogy tanulás nélkül majd lehetetlen lesz azt elérned
- felejtsetek el minden más gondolatot, ami nem az adott tantárggyal/leckével kapcsolatos
- tegyetek rendet íróasztalotokon és körülöttetek
- felejtsétek el a túlzott kényelenben való tanulást, mert azzal, hogy kidőltök a karosszékbe vagy kifeküsztök az ágyba, inkább elálmosodtok, mintsem bármi is lerögződne bennetek
- a cél a szöveg megértése, így próbáljátok a szöveget leegyszerűsíteni, és az érthetetlen vagy nehéz szavakat behelyettesíteni „könnyű" szavakkal
- a szöveget ne szó szerint tanuljátok meg, hanem próbáljátok azt megérteni, saját véleményeket/gondolatokat hozzáfűzni, mert így jobban rögzül bennetek, és több ideig tartjátok majd észben
- tanulás után fussátok át még párszor a szöveget/leckét (lefekvés előtt, film után stb.), de ne kevesebb mint 1-2 órával dolgozat/felelés vagy vizsga előtt
- dolgozatírásnál olvass el egyszer minden kérdést, majd csak utána állj neki a kidolgozásnak. A kidolgozásnál még ne térj ki részletekre, inkább koncentrálj a lényegre.

György Csaba

Minden szombaton 17⁰⁰-19⁰⁰ óra között szeretettel várjuk a Nemzeti Gáz Líceum magyar diákjait a líceum sporttermében focizásra/kosárlabdázásra.

MEDGYESI MADISZ

Pünkösd – A Lélek ünnepe

Húsvét ünneplése nem ér véget Urunk feltámadásának megünneplésével, valójában pünkösdig tart, és Pünkösd vasárnapjával zárul. Húsvéthoz kapcsolódva Pünkösd is mozgóünnep, amely május 10-e és június 13-a közé esik.

A pünkösd újszövetségi egyházi ünnep, amelyen a kereszténység a Szentlélek kiáradásának emlékét ünnepli meg. A Szentlélek az Atya és a Fiú kölcsönös szeretetének végpontja, áradása; ez a kiáradás. A Szentlélek (görögül pneuma, latinul Spiritus Sanctus) ezen a napon áradt ki az apostolokra, és ezzel a napot új tartalommal töltötte meg a keresztények számára. A kifejezés a görög pentekosztész (πεντηκοστή) szó elferdítéséből származik. A görögben eredetileg számnév, jelentése: ötven. E jelentése miatt került az egyházi kifejezések tárába. Hiszen pünkösd ünnepét húsvét után ötven napra üljük.

A Szentlélek kiáradásának napja egybeesett a zsidó pünkösd ünnepével, s azóta ez a nap a kereszténység számára új értelmet és jelentést kapott. A zsidó vallásban is előkelő helyet foglal el a húsvét utáni ötvenedik nap, az ószövetségi pünkösd. Ennek az ünnepnek kettős jelentése volt a korabeli hithű zsidó közösségekben:

- a Sínai-hegyi szövetségkötés ünnepe volt egyrészt, a Tízparancs kihirdetésének napján a zsidóság választott népként, Isten különleges tulajdonává lett.
- másrészt pedig Pünkösd napja volt a zsidók aratási ünnepe.

A keresztények viszont a Szentlélek eljövetelére emlékeztek. Pünkösd, Isten népének, Krisztus követői közösségének, azaz az egyháznak a születésnapja is, hiszen a Szentlélek ekkor tett tanúságot az induló egyház mellett. Azóta Isten népe a Szentlélek erejéből szüntelenül anúságot tesz Jézus Krisztusról.

Jézus feltámadása után negyven napon át többször is megjelent tanítványainak. A negyvenedik napon felment a mennybe. Az egyház áldozócsütörtökön emlékezik meg erről az eseményről. (Az áldozócsütörtök elnevezés onnan ered, hogy ez volt a húsvéti kötelező szentáldozás határnapja. Később az elsőáldozások napja lett.) Ezen a napon ígérte meg tanítványainak, hogy hamarosan új közbenjárót küld: a Szentlelket. Az apostolok félelemmel és szorongással teli szívvel várták az ígéret teljesítését. Várakozásuk tizedik napján – ez éppen Jézus feltámadásának ötvenedik napjára esett – megérkezett a Szentlélek.

„Mikor elérkezett pünkösd napja, mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen. Hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zaj támadt az égből, és egészen betöltötte a házat, ahol összegyűltek. Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük, és leereszkedtek mindegyikükre. Valamennyien elteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek el beszélni, úgy, amint a Szentlélek szólásra indította őket." - írja Lukács evangélista az Apostolok Cselekedeteiben.

Az apostoli hagyomány szerint számtalan csodás esemény kísérte a Szentlélek eljövetelét. Eltöltötte erejével az apostolokat, szívük félelmét eloszlatta, megvilágosította értelmüket, megkapták a nyelveken szólás adományát. A Szentlélek — azaz a harmadik isteni személy — tette őket alkalmassá a krisztusi parancs teljesítésére: „Menjetek, tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében, és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek" (Mt 28,16-22).

A keresztény ember csak a Szentlélek kegyelme által képes betölteni Istentől kapott hivatását.

Ezért az Úr Jézus Szentlelkének kiáradását a bérmálás szentsége által tette állandóvá az egyházban. A bérmálás szentsége a Szentlelket új módon teszi jelenvalóvá a lélekben, a hét ajándéknak megfelelően:

- a bölcsesség az isteni igazság megbecsülésére segít;
- az értelem a hitigazságok mély megértésére képesít;
- a tanács segít nehéz körülmények között is megtalálni a követendő utat;
- az erőt az akadályok leküzdésére kapjuk;
- a tudomány arra képesít, hogy a teremtett valóságokat a hit fényében és Istenhez fűző kapcsolatuk alapján vizsgáljuk;
- a jámborság abban segít, hogy Istent Atyaként tiszteljük, és elfogadjuk embertársainkat is;
- az istenfélelem fölkelti bennünk Isten iránti gyermeki tiszteletünket, valamint a félelmet mindattól, amivel őt megbánthatnánk.

Pünkösd ünnepe a kereszténységgel egyidős, és a húsvéton kívüli ünnepként tartották. A bérmálás szentségét pünkösd ünnepétől kezdve szokás kiszolgáltatni a római katolikus egyházban. A kereszténység első századaiban a bérmálás szertartása nem pünkösd ünnepén, hanem húsvét vigíliáján történt. A megkereszteltek még húsvét éjjelén közvetlenül a keresztség felvétele után részesültek a bérmálás szentségében is. – A görög katolikusoknál és ortodoxoknál e két szentséget ma is együtt szolgáltatják ki.

A Szentlélek „Az, akit az Atya a szívünkbe elküldött, Fiának Lelke, [Vö. Gal 4,6.] valóban Isten. Ő, az Atyával és a Fiúval egylényegű, elválaszthatatlan tőlük…"(A Katolikus Egyház Katekizmusa (689)

Gál István Attila

Június 9-én, 18^{00} órai kezdettel a Medgyesi Római Katolikus Plébánia, Liszt Ferenc Orgonaversenyt és előadást szervez a plébánia templomban és nagytermében.

A dohányzásról általában

A dohányzás az egész földön elterjedt divat és viselkedési „járvány" amely évente több mint 3 millió ember életét követeli az általa okozott betegségek miatt. Romániában 1975 óta a cigarettázás emelkedő tendenciát mutat, 1994- es adatok alapján a 15 év feletti lakosság 28%-a aktív dohányos az Egészségügyi Minisztérium Statisztikai Hivatala szerint. A nemek szerinti megoszlást figyelembe véve a férfiak körében gyakoribb. Nagyon aggasztó az a tény, hogy a serdülőkori dohányosok száma az utóbbi 10-15 évben számottevően megemelkedett, maga után vonva a tényt, hogy 200 millió a mai gyerekek közül egy elkerülhető betegségben fog meghalni.

A dohányzás nem más, mint a burgonyafélék családjába tartozó dohánynövény leveleinek élvezete. Valószínűleg Kolumbusz és társai találkoztak pipázó indiánokkal, és ők hozták be Európába is.

A cigaretta napjaink talán legveszélyesebb és legtöbb halálos áldozatot követelő legális élvezeti szere. Megközelítőleg 4000 kémiai anyagot tartalmaz, amelynek csak egyike a függőséget okozó nikotin.

A nikotin halálos adagja 0.06g. Feltehetően az erős dohányosok szervezetében a nikotinnal szembeni érzékenység emelkedik, mivel szervezetükben óránként 0.01- 0.02g nikotin kerül.

A passziv dohányzás éppen olyan veszélyes, mint az aktív, mivel az okozott ártalmak teljesen megegyeznek, ugyanis az égő cigaretta füstje egy „elsödleges áramból"– amit a fogyasztó inhalál- és a környezetbe kerülő „másodlagos áramból" tevődik össze.

Az „elsődleges áram" összetétele teljesen megegyezik a „másodlagos áram" összetételével, éspedig CO, iritáló anyagok, nikotin, kátrány – amely mai ismeretek alapján 480 rákkeltő anyagot tartalmaz.

Az egeszségügyi hatások közül megemlíteném a következőket:
- szív- érrendszeri megbetegedések (érelmeszesedés, infarktus)
- tüdőbetegségek (krónikus obstruktiv tüdőbetegség, ismétlődő tüdőgyulladások
- rosszindulatú daganatos betegségek (tüdő, gége, szájüreg, nyelőcső)
- gyengíti a szervezet védekezőképességét
- impotencia, károsult és deformált spermiumok, kisebb ondószám
- nőknél megváltozik a férfi és női hormonok aránya, ennek következtében a testalkat elveszti feminin jellegét
- felgyorsulnak az öregedési folyamatok (sokkal gyakrabban jelennek meg szarkalábak a szem és a száj körül)
- a terhesség alatti dohányzás következtében a születési súly alacsonyabb az átlagosnál, és gyakori a gyermekkorban fellépő asztma
- az anyatejben is kiválasztódik a nikotin
- erős dohányosok között élő gyermekek tüdejéről készült röntgen felvétel egy erős dohányos tüdő felvételére hasonlít
- a dohányszagú lehelet mellett egyéb, főleg esztétikai ártalmaknak vehető sárga ujjak és sárga fogak
- nagyszámú baleset, amelyet az égve felejtett cigaretta okoz.

A gazdasági következmények is számottevőek, ugyanis mindenki kiszámíthatja, hogy havonta mennyi pénzt költ a fent említett betegségek és ártalmak egyrészének a „bevásárlására".

Német tudósok 1920- ban fedezték fel a dohányzás és a tüdőrák közötti összefüggést, és ez volt a modern történelem legelső hivatalos dohány ellenes küzdelme.

A dohányzás káros hatásainak felismerésével megindult egy élénk és tudatos küzdelem a dohányzás ellen. Az Egészségügyi Minisztérium által támogatott program van, ahol orvos segíti a cigaretta letételére elhatározott egyéneket tanácsokkal, ingyenes gyógyszerekkel a dependencia fokának függvényében. Az orvosi segítség mellett nagyon fontos az elhatározottság és kitartás, mivel egy nagyon erős dependenciáról van szó, néha még pszihológus segítségére is szükség lehet.

A cigaretta letételével a fent említett ártalmak jelentősen csökkennek, és minél hamarabb kerül rá sor, annál csekélyebbek a következmények.

dr. Bakó-Antal Márta

Minden hétfőn 17°° órai kezdettel a Millennium Ház nagytermében rajzórát szervez a diáktanács, az V-XII.-es diákok számára. Szeretettel várunk minden diákot.

Báthory István

440 éve választották fejedelemmé

A Báthory család somlyai (Szilágysomlyó) ágából származik, már az apja erdélyi vajda volt. Báthory István előbb Habsburg Ferdinánd, majd Izabella és János Zsigmond híve. Olasz egyetemet végzett, reneszánsz műveltséggel bíró államférfi volt, aki nagyszerű diplomáciai és katonai képességekkel rendelkezett.

Báthory István nevéhez nemcsak a háborúk és diplomáciai csatározások fűződnek, hanem utcák, alapítványok, múzeumok, hajók, iskolaalapítások is. Bár eredetileg a szilágysomlyói Báthory-uradalmon szeretett volna iskolát alapítani, végül a protestánsok uralta Erdély központjába, Kolozsvárra hívta be a jezsuitákat, akik egységes, bevált és magas szintű tanrendszer alapján tanítottak Európában.

Alapos humanista műveltségét I. Ferdinánd udvarában és Itáliában szerezte. A magyar nyelv mellett, latinul, németül, majd lengyelül is jól megtanult, rendkívül magas színvonalú hadi és politikai ismereteket sajátított el már ifjú korában, és lelkes pártfogója volt a művészeteknek is.

Amikor 1556-ban Izabella királyné és a gyermek János Zsigmond visszatértek Erdélybe a hatalom átvételére, Báthory már a „nemzeti párt" megbecsült tagjaként latin nyelven üdvözölte a királynét.

Báthory István 1564-től Várad főkapitányaként tevékenykedett (akárcsak György barát), amely megbecsült helyet jelentett az erdélyi társadalmi és hatalmi hierarchiában. Ez a vár politikai és katonai szerepéből adódott, amelyet Várad ezekben a viharos évtizedekben betöltött. Várad Erdély jelentős nyugati erőssége (végvára – kapuja). 1565 és 1567 között I. Miksa rabja volt Prágában; a nemzetközi jog durva megsértésével János Zsigmond hivatalos követeként, de ügyetlen diplomáciai utasítás következtében vetették fogságba.

A rendek 1571. május 25-én választották erdélyi fejedelemnek. 1571-es megválasztásakor arra kérte őt az erdélyi országgyűlés, hogy "tartsa tiszteletben az ország intézményeit, az országot szabadságában és vallásában megőrizze és mindenkinek igazságot szolgáltasson". Ő ezt megígérte és uralkodása egész idején meg is tartotta. Tisztában volt azzal, hogy a helyes út Erdély számára, a német és a török közötti egyensúly megtartása. Ezért óvott a török szövetségbe vetett túlzott reményektől: "a török a más kosarába nem szed epret".

1575-ben Kerelőszentpálnál legyőzte a Habsburgok által támogatott trónkövetelőt, Békés Gáspárt, s ezután sem belső, sem külső erő nem vonta kétségbe uralmát.

1576-ban, II. Zsigmond lengyel király halálakor, a lengyelek királynak választották, majd május 1-jén Krakkóban megkoronázták s ezért lengyel földre távozik, de Erdélyről a távolból is igyekszik gondoskodni, Lengyelországban is fenntartja az Erdélyi Kancelláriát. Maga helyett kormányzónak hagyja Erdélyben saját testvérbátyját, Kristófot. Báthory Kristóf halála után annak kiskorú fia, Zsigmond áll a fejedelemség élén. Rendbeszedte az erdélyi fejedelmek birtokait, biztosítva az abból befolyó jövedelmeket.

Lengyelországban is igyekezett erősíteni a központi hatalmat, a rendektől független zsoldos hadseregben szívesen alkalmazott erdélyieket. Távolabbi politikai tervét - Lengyelország, Magyarország és Erdély államszövetségét, mely egyaránt szolgálta volna a Habsburgok és a török visszaszorítását- nem tudta megvalósítani.

Művelt, humanistaként támogatta az oktatást: iskolákat és jezsuita főiskolát létesített Kolozsváron. Katolikus volta ellenére fenntartotta a négy vallás rendszerét is Erdélyben.

A lengyelek legnagyobb királyaik közé sorolják Báthory Istvánt, miként az erdélyiek is a legjelentősebb fejedelmek között emlegetik.

Báthory Istvánnak nagy tervei voltak: vezére akart lenni egy diadalmas keresztes háborúnak, Nagy Lajos, Mátyás király örökébe akart lépni. Igyekezett előkészíteni ezt a nagy vállalkozást, 1582-ben nagy tervet dolgozott ki, melyet elküldött XIII. Gergely pápának, és késznek nyilatkozott megkezdeni a háborút, ha a Szentszék segíti. Rettegett Iván halála után az volt a szándéka, hogy előbb Moszkvát foglalja el, úgy indul Konstantinápolynak. A pápától azonban csak ígéreteket kapott, s a lengyel országgyűlés is visszariadt a kívánt vér- és pénzáldozattól. Rövid betegség után meghalt (Grodnó, 1586. december 12-én, illetve más források szerint 13-án). 53 esztendős volt.

Mint a nagy magyar fejedelmeknek szinte kivétel nélkül, neki sem maradt fia, ki művét folytassa. Halála után a krakkói Wavel katedrális altemplomában temették el.

Balázs Botond

MEDGYESI MADISZ

Minden szerda este 20^{00} órai kezdettel felnőtt néptánc oktatásra kerül sor a Millennium Ház nagytermében. A táncoktatás felnőtt pároknak szól. Szeretettel várjuk az érdeklődőket.

A lázongó költő

Bár sokan egyszerűen ellentmondásos költőnek tartják, én azt hiszem ez nem meríti ki Berzsenyi Dániel költészeti pályájának jellemzését. Ő több volt, mint ellentmondásos. Talán egyszerre ellentmondásos és lázongó is! De lázongó mindenképp, s ez tovább vetít az egyszerű klasszikus mértékelésen, legyen az óda, akár elégia. Igenis lázongó volt, aki nem csak sorsa ellen állt ki, hanem a saját költészete ellen is. Egészen odáig ment, hogy megszakította hosszas és eredményes levelezését lírai pályájának indítójával, Kazinczyval is. Fellázadt maga ellen, s a romantizmust hívta segítségül.

Fényes pályája lehetett volna. Berzsenyi Dániel (1776. május 7-1836. február 24), gazdag nemesi család egyetlen sarja, már gyerekkorában is sokat betegeskedett, olyannyira, hogy még az iskolától is óvták. Így történt, hogy későn, tízévesen kezdte tanulmányait Sopronban. Gyakran megszakította az iskolát, kilógott korban társai közül, s ez zavarta. Olykor még órákra se ment be mondván: "én látom a jót és helyeslem, de a rosszat követem.". Sokat kerülte az iskolát, alkalmazkodási zavarokkal küzdött, nem tudta, nem akarta elfogadni a szokásokat. Érett a lázongó. Tanulmányaihoz való hozzáállása végett apjával is megromlott kapcsolata, ami anyja halála után végképp derékba tört.

Így dacból, apja akarata ellenére házasodott. Nejével, Dukai Takách Zsuzsannával Niklán telepednek le, gazdálkodik, fenntartja a birtokot. Itt azonban elszigeteltséget érez, hiányzik a vitaestek láza, hangulata, a tudományos élet, a költői kör.

Irodalmi pályafutását már a kezdetektől Kazinczy indította -egyengette, ő adta ki első verseit. Erre az időszakra tehető a hosszas levelezésük kezdete is. Már nem mozdul ki birtokáról, vagy csak ritkán teszi.
Ezért is következhetett 1810 utáni költészetében egy száraz, kopár időszak. Zárkózott volt, egyre szaporodtak gondjai a birtokon, betegségei sem lazítottak. Magányosság, melankólia vett erőt rajta, érzékennyé vált minden külső sértés hatására.

Ekkor szakad meg a gyümölcsöző levelezése is Kazinczyval. Úgy értékeli, hogy egy bírálat, melyet Kölcsey ír, a régi levelező barát sugallatára készült. Sértőnek, igazságtalannak véli a recenziót, lealacsonyító szerinte. Visszavág, de megfelelő felkészültsége hiányában kudarcot vall. Válaszát meg sem jelentetik.

Ez jelenti a fordulat pillanatát. Most döbben rá, hogy elhanyagolta a tanulmányokat, nem rendelkezik kellő esztétikai fegyverekkel, hogy szembeszálljon a költészetét támadókkal. Csak a költészet és az esztétika foglalkoztatja. Kölcsey klasszicista elemekre épült kritikáját a romantizmus elemeivel bontja le.

Ezután már tanulmányokat ír "A versformákról", később következnek a "Kritikai levelek".

Miután akadémiai taggá választották, székfoglalójában, "Poetai harmonistica" ismét fordít, s most már kellő módon felfegyverkezve, esztétikai tudással visszatér a klasszicista elemek dicsőítéséhez a romantika rovására. Ismét fordul, tehát.

BERZSENYI DÁNIEL'

V E R S E I.

kiadá

HELMECZI MIHÁLY.

Pesten Trattnernál 1813.

Célom nem a nagy költő lírájának elemzése volt, életrajza sem foglalkoztatott annyira, csupán költészetének néhány útelágazását akartam feltérképezni. Olyan pontokat, alkalmakat, ahol törés állt be költészetébe, megtagadta régi önmagát, majd újra visszatért korai stílusához. Ez nem is annyira kapkodást jelent, mint inkább az érés következménye, s majd a túlérésé. Innen az állandó lázongás látszata. Nem tud lehiggadni költészetében. Az itt leírtak egy hosszabb dolgozat-terv részét képezik, melyben Berzsenyi ellentmondás-lázongás voltát, állandó fordulatait ,lírájának elemeivel igyekszek majd érzékeltetni.

Május 7-én volt születésének 235. évfordulója.

A magyar "Horatius"-ként emlegetett Berzsenyi, az óda és elégia mestere. Versei mély nyomokat szántottak olvasóiban. Idillikus képe a romantika egyszerű, emberre szabott elemeit mélyíti, ötvözi klasszikus időméréssel, s az így született elégiákban az eszményi szépség mulandósága lázong.

Sz. Fülöp György

Minden kedd délután 17^{30} órai kezdettel néptáncoktatás zajlik a Millennium Ház nagytermében, óvodásoknak vala-mint I-IV osztályosok számára. Szeretettel várjuk az érdeklődőket.

MEDGYESI MADISZ

Erzsébetváros történelme

„Erzsébetváros szabad királyi és rendezett tanácsú város fekszik a déli és éjszaki tájon, keletről nyugatra nyergesen húzodó középnagyságú hegyek által koszorúzott, szép egyenletes lapályon, melyen a keletről szintén délnyugati irányban kanyargó Nagy-Küküllő ádáz természetű folyója képezi Erzsébetváros földrajzi elhelyezkedése és a közeli községek hegyvonala közt a válaszfalat." írja 1896 október 18. napján Ávedik Lukács a „Szabad Királyi ERZSÉBETVÁROS Monográfiája" című könyvében.

Továbbá ugyancsak ebből a könyvből megtudhatjuk, hogy: „Erzsébetváros a tenger színe fölött 320 méter magasságú területen nyugszik és keresztalakban mintegy kitárt karokkal öleli magához azt az üde, gőz nélküli, ózonteli légkört, melyet a városban létező kertek és gyümölcsösök, csaknem körben övező hímes rétek, dús vetések, sudár nyárfák, verőfényes szőllők, kies völgyek, gazdag legelők, rövid fűvel fedett gyepmezők szolgáltatnak."

„Erzsébetváros természetes határait képezik keleten Holdvilág, délnyugaton Szász Sáros, csinosan épült szász faluk: délen a Nagy Küküllő és éjszakon a városi szőllőhegyek."

Ami nagyon meglepő az, hogy 2010-ben is kisebb eltérésekkel ugyanezeket írhatnák a mai írók is. A város múltjáról a következőket tudjuk:

-habár nem volt kellőképpen kutatva, egyes történészek szerint Ebesfalva a dák-római korban már ismeretes volt, hiszen alig másfélórányira fekszik a Cogeano (nem más mint Gogány) dák eredetű erődítménytől, ahová Apullumból csakis Ebesfalván keresztül juthattak el a hódító rómaiak. A Peutingeri tábla szerint az egyik római út Apullumból kiindulva a Nagy-Küküllő mentén húzódott egészen a székelyudvarhelyi Castrum-ig.

Egyes történészek Erzsébetváros említését az 1332-es évekre terjesztik vissza, Ebesfalva néven. Ebesfalvát, mint községet 1415 óta jelzik hivatalos adatok, midőn Bethlen János birtokfelosztást kért.

1468 óta Ebesfalva szakadatlanul Apaffi birtoknak maradt II Apaffi Mihály haláláig. Apaffi Gergely dobokai ispán 1552-ben építette a reneszánsz stílusú kastélyt, amely Apaffi Mihály erdélyi fejedelemre marad, akinek nemes szívéről a következő népies mondás tanúskodik: „Ebesfalva a vendégszeretet otthona".

Így talán érthetővé válik miként kapnak otthont az örmények, akiknek az első hulláma 1551-ben érkezett Moldvából Erdélybe. Erzsébetvárosban már 1658-ban éltek örmények, de igazából csak 1684-ben vált otthonukká, amikor Apaffi Mihály megadja nekik a szabad kereskedési jogot.

Mivel az Apaffiak birtoka a királyi kincstár birtokába jut, 1758-ban az örmények Ernyén, Hundorfon és Újfalun kívül Ebesfalvát is örök áron megvásárolták. Így lesz Ebesfalvából az örmenyek közigazgatási központja, és rövid időn belül várossá fejlődik Erzsébetváros, Elisabethopolis, Elisabethstadt nevet kapván. Rövidesen, 1786-ban, II József császártól elnyeri a „szabad királyi városi jogot".

Mindenféle felekezetnek templomai voltak, amelyekből egyesek még ma is állnak. A város területén jó egyezségben éltek a következő évszázadokban, magyarok, örmények, románok, szászok, cigányok és minden más nemzetiségűek, akik ide telepedtek le, tanusítván hogy „Erzsébetváros a vendégszeretet otthona", és együtt vészelték át a jó és rossz időket. Ma pedig azt modhatjuk Erzsébetvárosról, hogy egyike azon városoknak, amelyek sok idő múltával, nagy részben megmaradtak és megtartották az eredeti formájukat.

Dózsa Levente

MEDGYESI MADISZ

Minden pénteken 19^{00} órai kezdettel ifjúsági órát tart a Medgyesi Római Katolikus Plébánia a templom hittantermében. Szeretettel várnak minden fiatal érdeklődőt.

Birou Logistica MEDIAS : str. A. Vlaicu nr.106, 0744-588936, Tel&Fax 0269-448049 Centru Tehnic SIBIU : str. St. cel Mare nr.102A, 0744-588369, Tel&Fax 0269-235549
web site : www.techservice.ro, e-mail : medias@techservice.ro

**ADEZIVI, ETANSANTI,
RULMENTI, CURELE, SCULE
ECHIPAMENTE SI
CONSUMABILE INDUSTRIALE**

TECH
SERVICE

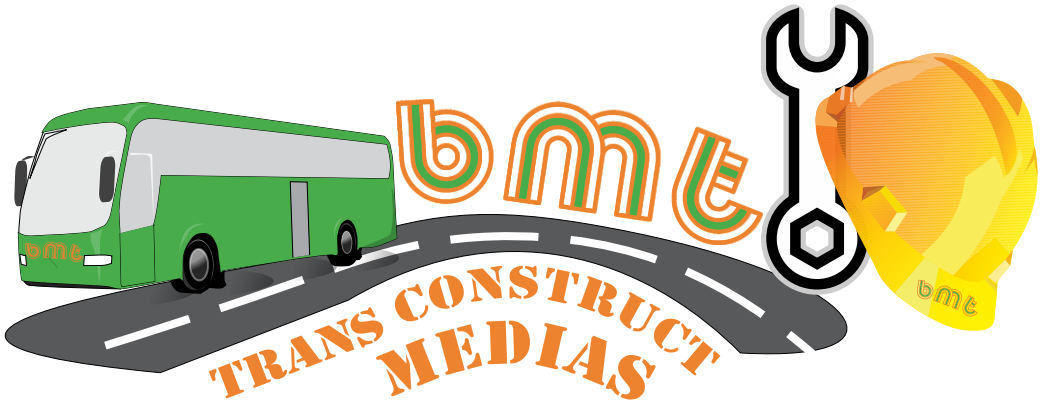

MEDIAŞ
Şoseaua Sibiului, Nr. 174 A
Tel. 0269 838 241
Fax 0269 806 242
e-mail: office@bmttransconstruct.ro

EUROTAS KFT

Aurel Vlaicu utca, 94 szám
Tel: 0369/449726;
0743090906; 0743090938;

- gumiabroncsok, vas- és alufelnik minden autóra verhetetlen áron!
- gumiszervíz: szerelés, egyensúlyozás, vulkanizálás.

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját szombaton, 2011. május 28-án a IX-ik medgyesi „Vándorcsizma Néptáncfesztivál"-ra.

Program:

13^{45} órától felvonulás a következő útvonalon: Millenium-Ház - Polgármesteri Hivatal

16^{00} órától tánccsoportok előadásai és gulyásfőző verseny
Helyszín: Greweln park

20^{00} órától táncház
Helyszín: Greweln filegoria

Medgyesi Magyar Esték

Január 22-én szervezték meg első alkalommal a medgyesi magyar estéket a Magyar Kultúra napja alkalmával a református egyház imatermében. Február 24-én a katolikus egyház szervezte meg a rendezvény sorozat második felét Derzsi Sándor életéről. Március 31-én pedig az unitárius egyház vállalta fel a rendezvény megszervezését, Szabó M. Attila előadásában, aki Medgyes történetét mutatta be a résztvevőknek. Májusban az E.M.K.E (Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület) Szeben megyei szervezete vállalta a rendezvény megszervezését a Millennium Ház nagytermében. Az előadás Beder Tibor - „Utolsó csata" című könyvbemutatójára épült. A rendezvénysorozatra minden hónapban sor kerül. Bővebb információkat a www.medgyes.ro-n, vagy a fentebb említett egyházak irodáin, valamint a Millennium Házban kaphatnak.

Fazekas Attila

A SZERKESZTŐSÉG

Nagy Küküllő

Főszerkesztő:
Fazekas Attila
Felelős szerkesztő:
Balázs Botond
Főmunkatársak:
Halmágyi Attila, Elekes Szidonia, Varga István, Balázs Béla, Szatmári Noémi, Gál István Attila, Szász Fülöp György, György Csaba, Dózsa Levente, Bakó-Antal Márta

Technikai szerkesztés:
Fazekas Attila
Korrektúra:
Korodi Ildikó, Béres Edit
Lap - arculat, imázs:
Fazekas Attila
Megjelenik havonta a medgyesi MADISZ gondozásában.

A lap elektronikus formában is olvasható a www.medgyes.ro honlapon.
Postacím:
jud: Sibiu loc: Mediaș str: C.I.Brăteanu Nr:32 Cod: 551003
E-mail:
nagy_kukullo@medgyes.ro
Nyomdai kivitelezés:
Dinamic design & print kft.
ISSN - 2247 0115
www.medgyes.ro